

Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἀνθρακοπώλης πηγαίνει εἰς τὴν ἀγοράν, πωλεῖ τὰ κάρβουνά του καὶ λαμβάνει ἀντ' αὐτῶν χρήματα. Ἄν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν χωρὶς χρήματα, φαντάζεσαι τί ἤθελε τοῦ ψάλεϊ ἢ σύζυγός του;

Ἄλλὰ ποῖον εἶνε τὸ ἀπαραίτητον αὐτὸ καὶ πολυτίμον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον λαμβάνει τὸ αἷμα εἰς ἀντάλλαγμα;

Τὸ ΟΞΥΓΟΝΟΝ.

Διατήρησε τὸ ὄνομά του μὲ σεβασμὸν εἰς τὴν μνήμην σου, διότι ἔχομεν ἐνώπιόν μας τὸν ἀληθῆ τοῦ κόσμου ἡγεμόνα, πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἀνθρακος. Τὸ ἥμισυ τοῦλάχιστον τῆς σφαιρας μας οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ὀξυγόνον, καὶ ὅμως πολλοὶ ἄνθρωποι οὐδὲ κατ' ὄνομα κἄν τὸ γνωρίζουσι.

Τὸ ἐν πέμπτον τοῦ ἀέρος, ὅστις περικυκλώνει τὴν σφαιρὰν μας, καὶ ὅστις ἐκτείνεται, καθὼς τὴν ἄλλην ἐβδομάδα σοῦ ἔλεγον, εἰς ὕψος τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων μέτρων, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἢ ὀξυγόνον.

Ἄρα τὰ ὕδατα τῆς γῆς, θάλασσαι, λίμναι, ποταμοὶ, νερὸν βρόχιον, κ.τ.λ., σύγκεινται κατὰ τὰ ὀκτὼ ἔννατα ἀπὸ ὀξυγόνου· τὸ δὲ ἄλλο ἔννατον εἶνε ἐν ἄλλο σῶμα, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα, ὀνομαζόμενον ὕδρογόνον.

Ἡ γῆ μας δλόκληρος, ὅσον βαθέως καὶ ἐν προχωρήσει τις, εἶνε ζυμωμένη μὲ ὀξυγόνον καὶ ὅ,τι ὑπάρχει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς, ὄρη, δένδρα, πεδιάδες, κοιλάδες, πόλεις, οἰκίαι, εἶνε παραγεμισμέναι μὲ ὀξυγόνον. Ἄρκει νὰ σοῦ εἶπω μόνον, ὅτι οἱ λίθοι αὐτοὶ, ἐκ τῶν ὁποίων κτίζομεν τὰς οἰκίας μας, ἀποτελοῦνται κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ ὀξυγόνου, καὶ ὁ πρῶτος τυχὼν χημικὸς δύναται νὰ σὲ πείσῃ ὀφθαλμοφανῶς δι' ἐνὸς πειράματος.

Τὸ σῶμά σου αὐτὸ ἤθελε καταντήσῃ ἐν μικρότατον πρᾶγμα, ἂν ἐστερεῖτο αἵφνης ὅσον ὀξυγόνον περιέχει.

Αὐτὸ λοιπὸν εἶνε τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνει τὸ αἷμα, ὅταν δίδῃ εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἀχρηστον καὶ παλαιὸν ἀνθρακα τοῦ σώματός μας. Ἡ ἀντάλλαγή δὲ αὕτη γίνεται, καθὼς προεῖπομεν, ἐντὸς τῶν μικρῶν κυψελῶν τῶν πνευμόνων μας, καὶ χάρις εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτὴν ἐπιστρέφει τὸ αἷμα εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ ὄργανά μας μὲ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ῥοδόχρουν χρώμα, τὸ ὁποῖον διακρίνει τὸ ἀρτηριακὸν αἷμα ἀπὸ τὸ φλεβικόν.

Τὸ ὀξυγόνον αὐτὸ, τὸ ὁποῖον λαμβάνει παρὰ τοῦ ἀέρος, τὸ ἐξοδεύει τὸ αἷμα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, διατρέχον τὸ σῶμά μας.

Εἰς τί ὅμως χρησιμεύει; Μήπως τυχὼν τὸ ὀξυγόνον εἶνε καὶ αὐτὸ κανὲν ὑλικόν, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα χρειάζονται οἱ μικροὶ ἐργάται τοῦ σώματός μας;

Διόλου. Δὲν ζῆ κατεῖς μὲ τὸν ἀέρα, λέγει ἢ παροιμία, καὶ ὁ ἀήρ δὲν μᾶς τρέφει βεβαίως, μολοντί δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ χωρὶς ἀέρα. Τοῦναντίον μάλιστα, ὅχι μόνον δὲν τρέφει τὰ ὄργανά μας τὸ ὀξυγόνον, ἀλλὰ τὰ τρώγει μάλιστα, καὶ ἡ τροφή μας χρησιμεύει ἀκριβῶς εἰς τὸ νὰ χορταίνη τὴν ἀχόρταγον ὄρεξίν του. Ἄν δὲ ἡμεῖς παύσωμεν νὰ τρώγωμεν δι' ὁποιοδήποτε λόγον, αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ τρώγῃ, καὶ διὰ τοῦτο ὅσοι ἀποθνήσκουν τῆς πείνης εἶνε τόσον ἰσχυροί. Ὁ ἀήρ τοὺς ἐφαγεν ἐσωτερικῶς.

Τώρα πρέπει νὰ σταματήσω ἐδῶ, διὰ μίαν στιγμὴν, καὶ πρὶν προχωρήσωμεν νὰ σοῦ ὁμιλήσω περὶ ἐνὸς ἄλλου πράγματος—μάντευσε περὶ τίνος;—Περὶ τοῦ πυρός.

—Καὶ τί κοινόν, θὰ ἐρωτήσης, μεταξὺ ἀναπνοῆς καὶ πυρός;

Πολὺ τὸ κοινόν, κυρία μου· καὶ θὰ τὸ ἰδῇς τὴν ἄλλην ἐβδομάδα.

*Ἐπταὶ συνέχεια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΑΠΟΔΗΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ

Συνέχεια· ἰδὲ σελ. 279.

Ζ'

Ἄλλὰ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως οἱ κάτοικοι τοῦ Τέρετωφ παρεστάθησαν εἰς θλιβεράν τελετὴν. Ὁ μηχανικὸς Κρίς ἀπέθανεν ἕνεκα πνευμονικοῦ νοσήματος τὸ ὁποῖον εἶχε δεινώσει ἡ στομακάκη. Καὶ ἡ μὲν κηδεῖα ἐγένετο ἐπικρατούσης θυέλλης χιόνος, τὸ δὲ σῶμα ἀπετέθη μεταξὺ μικρῶν καὶ τὸ μνήμα ἐστέφθη δι' ἀπλοῦ σταυροῦ, οὔτινος ἢ θεᾶ ἴσως προξενήσῃ ποτὲ θαυμασμὸν εἰς περιηγητὴν τινα πλανηθέντα εἰς τὰς ἐρήμους ἐκεῖνας. Σημειωτέον δὲ ὅτι μόνον τὸν θάνατον τοῦτον ἐδοκίμασαν μετὰ δύο διαχειμασίας ἐν μέσῳ τῶν πλέον κατεψυγμένων βουρείων χωρῶν.

Καὶ φαίνεται μὲν ὅτι ὅσον πλέον προχωρεῖ τις πρὸς τὸν πόλον, τοσοῦτον ἐπιτείνεται καὶ τὸ ψῦχος, δὲν ἔχει ὅμως οὕτω τὸ πρᾶγμα· διότι ὁ Πάρρς εἰς ἐν τῶν ταξιδίων του εὔρε τὸν πόλον τοῦ ψύχους εἰς τὰ περίξ τοῦ 79ου βαθμοῦ τοῦ πλάτους, οὐ μακρὰν τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ φέροντος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εἰς ταύτην τὴν ζώνην ὁ Τέρετωφ ἐπέρασε κατὰ συνέχειαν δύο χειμῶνας. Ἐὰν ἕνεκα τῶν περιστάσεων οἱ ἐρευνηταὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμουν μακρὰς ἐκδρομὰς, ἔλαβον ὅμως ὅλα τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα ὅσα ἀπαιτεῖ τὸ κλίμα. Ἴδου τί ἔγραφε περὶ τούτου ὁ γάλλος ὑποπλοίαρχος Βελλόφ:

«Τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀποδημητοῦ καὶ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ὑπαρξίν ἐγγυᾷται πλήθος προφυλάξεων, αἱ ὁποῖαι δὲν φαίνονται παιδαριώδεις διὰ τοὺς δυναμένους νὰ ἐκτιμῆσωσι τὴν ὠφέλειαν

αὐτῶν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὅπως προφυλαχθῆ τις ἀπὸ τοῦ ψύχους νὰ σκεπάζεται πολὺ μὲ θερμὰ σκεπάσματα προκαλοῦντα ἄφθονον ἰδρῶτα, διότι ἅμα γαθεῖς πρὸς μικράν τινα ἀνάπαυσιν, ὁ ἰδρῶς μεταβάλλεται εἰς πάγον, ἔστω καὶ ἐλαχίστη ἢ ψυχρότης τῆς θερμοκρασίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι προτιμητέα τὰ ἐκ δέρματος ἐλάφου ἐνδύματα, ὡς ὄντα ἐλαφρά καὶ στεγανά. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ στεγανότης φέρει ἰδρῶτα, μόλις ἡσθάνομεθα ἐφίδρους τὰς χεῖρας καὶ ἀπεβάλλομεν τὰ χειρόκτια, ἕως οὗ τὸ ψύχος ἐβίαζεν ἡμᾶς νὰ φορέσωμεν ἐκ νέου αὐτά. Τοῦτ' αὐτὸ ἐπράττομεν καὶ διὰ τὴν κεφαλὴν. Ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλας ταύτας τὰς προφυλάξεις, ἐστεγνόναμεν καθ' ἐσπέραν τὰς τε κάλτας καὶ τὰ χειρόκτια ἡμῶν, βάλλοντες αὐτὰ ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ὑπὸ τὰς μασχάλας. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν εἶναι ὑγιεινόν, ἀλλὰ δὲν εἶχομεν πῶς ἄλλως νὰ πράξωμεν. Εὐκόλα δὲ ἐννοεῖται πόσον ταχέως ἀποκτᾶ τις ἔνεκα τούτου ρευματισμούς. Προσβάλλει δὲ τὸ ψύχος πλέον τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ προσώπου τὴν ρίνα καὶ τὰ χεῖλη ἔνεκα ὅμως τῶν ἀναπτυσσομένων ἀτμῶν δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ σκεπάζωνται. Ὅσοι δὲ ἐξ ἡμῶν τὰ ἐσκέπασαν, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὰ ἀνοίξωσιν εἰμὴ τὸ ἐσπέρας. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις πόσον πονεῖ τὸ σῶμα ὅταν τὸ θερμόμετρον καταβαίνει 34 βαθμούς ὑπὸ τὸ 0. Ὁμοιάζει ὁ πόνος πρὸς τὸν τοῦ μαστιγομένου διὰ δερματίνων λωρίων διαδέχεται δὲ αὐτὸν νάρκωσις, τῆς ὁποίας διαρκούσης τὰ προσβληθέντα μέρη γίνονται μαλακὰ τὸ αἷμα ἀποσύρεται, ἂν δὲ λευκανθῶσι, τετέλεστοι, διότι ἡ λευκότης σημαίνει ὅτι ἐπάγωσαν διὰ παντός. Ἐνίοτε ἐβιάζομεθα νὰ σταματήσωμεν ἵνα παρατηρήσωμεν ἀλλήλους, διότι ὁ παθὼν, ἔνεκα ἰδίως τῆς νερκώσεως, δὲν αἰσθάνεται τὴν καιρίαν προσβολήν.

»Ὅσάκις ὁ ἄνεμος ἦτο πολλὰ σφοδρὸς, μόνον καταφύγιον εἶχομεν τὴν πρὸς αὐτὸν στροφὴν τῶν νώτων ἢ χιῶν ὅμως εἰσέδυσεν εἰς τὸν λαιμὸν, εἰς τοὺς ῥόθωνας καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τῶν ὁποίων ἐκόλλα πολλάκις τὰ βλέφαρα.»

Πάντες οἱ ἀποδημήσαντες εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα συνομολογοῦσι τὰ φρικτὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνέμου. Ὅσάκις φυσᾷ, οὔτε ἐνδύμα σὲ προφυλάττει, οὔτε γενναϊότης πρέπει νὰ ἀνεγείρης καλύβην ἐκ χιόνος καὶ νὰ καθήσης ἐν αὐτῇ ἕως οὗ περάσῃ. Ἄν πράξῃς ἄλλως, ἔσο βέβαιος ὅτι θά παγώσῃς.

Εἰς ταύτας τὰς βασάνους καὶ εἰς τούτους τοὺς κινδύνους ἐξετέθησαν οἱ ἐπιχειρήσαντες τὴν ἀποδημίαν ταύτην χάριν τῆς ἐπιστήμης.

¹ εἶται συνέχεια.

L. ROZIER.

Ἡ μεγαλύτερα γέφυρα τοῦ κόσμου εἶνε ἡ τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ ἄγοντος ἀπὸ Μοβίλης

εἰς Μοντγομερῆ, ἥτις διέρχεται τοὺς ποταμοὺς Τένσαν καὶ Μοβίλην. Ἐχει ἡ γέφυρα αὕτη 24 χιλιόμετρον μῆκος, εἶνε δὲ ξυλίνη, ὑποβασταζομένη ὑπὸ κυλινδρικών σιδηρῶν στύλων, οἷτινες καὶ αὐτοὶ ἐρείδονται ἐπὶ χονδρῶν πασσάλων ἐμπηγμένων εἰς τὴν ἄμμον. Συντελέσθη δὲ εἰς διάστημα τριῶν ἐτῶν καὶ ἐστοίχισεν 7,500,000 φράγκα.

Ο ΠΑΣΑΣ ΒΟΣΚΟΣ

Τουρκικὸν διήγημα ὑπὸ Ἐδουάρδου Λαβουλαῖ.

Ἦτο ποτὲ εἰς Βαγδάτιον εἰς πασᾶς, τὸν ὁποῖον ὁ σουλτάνος πολὺ ἠγάπα, οἱ δὲ ὑπήκοοί του πολὺ ἐφοβοῦντο. Ὁ Ἀλῆς (οὕτως ὠνομάζετο) ἦτο ἀληθῆς μουσουλμάνος, Τούρκος ὡς τοὺς παλαιούς ἐκείνους. Μόλις κατὰ τὴν χαυρυγὴν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ μίαν λευκὴν κλωστήν ἀπὸ μίαν μαύρην, ἔστρωνε κατὰ γῆς ἕνα τάπητα καὶ στρέφων τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν Μέκκαν ἔκαμνεν εὐλαβῶς τὰς καθάρσεις του καὶ τὰς προσευχάς του. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν τούτων καθηκόντων του, δύο μαῦροι δούλοι, μὲ ἐνδύματα ἐρυθρά, τῷ ἔφερον τὸ *τσιμπούκιον* καὶ τὸν καφέν. Ὁ Ἀλῆς ἐκάθητο σταυροποδητὴ εἰς ἐν ἀνάκλιτρον καὶ ἔμενε οὕτω καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἡ διοίκησις του συνίστατο εἰς τὸ νὰ πίνῃ βραδέως καφέν τῆς Ἀραβίας μαῦρον, πικρὸν καὶ θερμότατον καὶ νὰ ῥοφᾷ νωχελῶς καπνὸν τῆς Σμύρνης ἐκ μακροῦ *ναργιλῆ*, νὰ κοιμᾶται, νὰ μὴ κάμῃ τίποτε καὶ ἔτι ὀλιγώτερον νὰ σκέπτεται. Εἶναι ἀληθῆς ὅμως, ὅτι κατὰ μῆνα διαταγὴ ἀπὸ τὸ Σταμποῦλ τὸν προσεκάλεi νὰ στείλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ σουλτάνου ἕν ἑκατομμύριον γρόσια, τὸν φόρον τοῦ πασαλικίου του κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἀγαθὸς Ἀλῆς, παραιτῶν τὴν συνήθη ἀπραξίαν του, διέτασσε νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιόν του οἱ πλουσιώτεροι ἔμποροι τοῦ Βαγδατίου καὶ τοὺς ἐζήτηι εὐγενῶς δύο ἑκατομμύρια γρόσια. Οἱ τάλαιπωροι ἐκεῖνοι ὕψωνον τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐκτύπων τὸ στήθος των, ἀπέσπων τὰς τρίχας τοῦ γενείου των καὶ μετὰ κλαυθμῶν ἔλεγον ὅτι δὲν ἔχουν οὔτε ἕνα *παρᾶν*¹ ἐπεκαλοῦντο δὲ τὸ ἔλεος τοῦ πασᾶ καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ σουλτάνου. Τότε ὁ Ἀλῆς ἐξακολουθῶν νὰ πίνῃ τὸν καφέν του, διέτασσε ῥαβδισμούς εἰς τοὺς πόδας των οὕτω δὲ ἠναγκάζοντο νὰ τῷ φέρωσι τὰ χρήματα ἐκεῖνα τὰ ἀνύπαρκτα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις κατῴρθουν πάντοτε νὰ εὐρίσκωσιν ἐπὶ τέλους. Ἀφ' οὗ ἐμέτρει τὸ ποσόν, ὁ πσιδὸς διοικητῆς ἔβλεπε τὸ ἥμισυ εἰς τὸν σουλτάνον, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἔρριπτεν εἰς τὸ ταμεῖόν του, καὶ ἀκολούθως ἐπανελάμβανε τὸν *ναργιλέν* του. Ἐνίοτε μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἂν καὶ ἦτο πολὺ ὑπομονητικὸς, παρεπὼνεῖτο διὰ τὰς φροντίδας καὶ τοὺς κόπους, τοὺς